

Woon-werk verkeer toegenomen

Auteur(s):

Corpeleijn, A.
Heerschop, M.
Divisie sociale en ruimtelijke statistieken van het CBS

Verschenen in:

ESB, 88e jaargang, nr. 4393, pagina 47, 24 januari 2003

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

arbeidsmarkt

Het woon-werkverkeer is in de jaren negentig, vooral in de tweede helft daarvan, sterk toegenomen. Er zijn nu meer mensen die heen en weer gaan tussen hun huisadres en een werkadres dan tien jaar geleden. Bovendien is de gemiddelde woon-werkafstand toegenomen. Meer dan de helft van alle werknemers woonde in 1998 buiten zijn of haar werkgemeente, en ongeveer één miljoen werknemers woonden buiten de provincie waarin zij werkten.

Provincie-overschrijdend woon-werkverkeer is er vooral in het westen en het midden van het land. De provincie Utrecht had in 1998 relatief de meeste inkomende pendel. Eén op de drie werknemers die hier werkten, woonde buiten de provincie. Provincies met weinig inkomende pendel zijn Zeeland, Limburg en Friesland. In de provincies Utrecht en Noord-Holland is er aanzienlijk meer inkomende dan uitgaande pendel. Het positief pendelsaldo van Noord-Holland is vooral toe te schrijven aan de regio Groot-Amsterdam. Andere delen van deze provincie, zoals de Kop van Noord-Holland en Alkmaar en omgeving, hebben een aanzienlijk negatief pendelsaldo. Ook Flevoland heeft veel meer uitgaande dan inkomende pendel, hoewel ruim een kwart van de werknemers die in deze provincie werken elders woont.

Grote gemeenten trekken veel pendelaars

In de meeste grote gemeenten is er veel werkgelegenheid in verhouding tot de ter plaatse wonende beroepsbevolking, wat tot uiting komt in een positief pendelsaldo. Van de gemeenten met minstens honderdduizend inwoners spant Haarlemmermeer (met de luchthaven Schiphol) wat dit betreft de kroon. Hier werken twee keer zo veel mensen als er wonen. Het andere uiterste is Almere, de enige grote gemeente met een groot negatief pendelsaldo. Twee van de drie werknemers die in Almere wonen, werken buiten de gemeente. Relatief veel uitgaande pendel is er ook in de gemeenten Zoetermeer en Leiden. Deze gemeenten hebben echter meer inkomende pendel dan Almere, en daardoor geen groot negatief pendelsaldo.

De grootste absolute pendelstromen zijn gericht op de vier grote gemeenten. De inkomende pendel van deze gemeenten varieert van ruim 100.000 (Den Haag) tot 220.000 (Amsterdam). Amsterdam heeft ook de meeste uitgaande pendel: 87.000 werknemers die in Amsterdam wonen werken buiten de gemeente.